

Locuinta Redactorului
Cancelari Redactiunii
Strat'a Morarilor Nr. 13.
Scrisorile nefrancate nu se voru primi decătu numai de la corespondenții regulari ai „Federatiunii”.
Articlii trimisi si republished se voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnal politici, literari, comerciali si economici.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Magiarii si Romanii.

De la suirea principelui Carolu de Hohenzollernu pre tronul Romaniei libere, candu partitul natiunalu cucerii unu terenu mai secundu in intru si mai solidu in afara, magiarii nu potu dormi in pace, i-scatura frigurile; că-ce se vedu siliti a renunci la multe din utopiele loru, ce i-au facut de multe ori, să-si uite pusctiunea si chiaru interesele loru cele mai vitali.

E bine, impededat in sborul visurilor sale pana la marea negra, ci devinera cei mai aprigi dusmani ai prosperarei natiunei si patriei Romane; cercara si intrebuintiara tote ocaziunile si mediu-locele, prin cari se pota versă veninalu loru contr'a Romaniei libere; inventara persecutiunea evreilor, arsenale pericolose, bande bulgare, si d'asupr'a acestoru a, că Romania lucra pre mora Muscanului.

Sau dovedit, că Romania este cea mai tolerante, cea mai pacinica, că nu face altu-ce, de cătu si-asecura esistintia, consolidarea si prosperarea materiale si morale in intru si in afara: si estu-modu scorniturele malitiose fure recunoscute ca cele mai infame calumnie. Dar' sru-pululu unor magiari urmează cu constantia pre plaiulu calumnieroru.

„De ce mică Romania libera nu arunca cu tina in fati a giganteului Muscanu, ca acestu-a apoi să o inghitia intru una buna deminétia, ca noi să scapăm de ea, să nu ne conturbe visurile de aur?“ Estu-modu se mortifica in cugetul loru Magiarii nostri; si Romania nu mai dă cu pietre in pacinicul său vecin dela médianopte. Hinc illae lacrimae! mai vertosu de candu acelu vecin pacinic facu Principelui Romanilor un'a din cele mai stralucite primiri, ungurii nu potu dormi.

„Hon“ (diariu mag. de opusetiune) in nrulu său de la 25 sept. sacrificia Romaniei libere si Romanilor din Austri'a unu articol de fondu, in care spune, că decandu Principale Carolu cereat Livadi'a, atentiu politiciorul s'au intorsu prè adese ori de la S. Cloud catra orientu. „Nu se pota dice, că Europa aru privi cu ochi rîi tendintiele de independentia si prosperare (ale Romaniei); dar' se pota afirmă cu tota securitatea, că numai in casu candu nu Rusulu cuceritoru aru trage folosulu,“ dice „Hon.“

Așe dara Romania să renuncie la nisuintele sale de independentia absoluta fiindu că Rusulu are apetitul cucerirei; că-ce indata ce Romania va fi deplinu independent, Rusulu o va inghit. Estu modu calculéza minunta logica a Magiarilor; si ca tendint'a loru să fia mascată si mai bine, „Hon“ adauge:

„Principalele moldo-valace au avutu de secole acea-si sorte cu Ungaria: au aperatu cultur'a Europei in contr'a osmanismului, si in pusetiunea acesta fure spriginite totu-de-un'a din partea Ungariei si dupa potintia si de celealte poteri ale Europei: noi credem, că raportul acestu-a nu s'au stramutatu nece adi, si daca Romania si va intorce catra resaritulu de media-nopte 'arme' de a p e r a r e, nisuintele sale de prosperare voru fi spriginite de intréga Europa, — la din contra in lupt'a barbarismului contr'a culturei ajungandu intre cele doue pe-tre de mora, se va spulberă.“

Noi din contra, credem, că raportul s'au stramutatu; că-ce Romania are să-si intorea adi armele de aperare nu numai contr'a barbarismului din nordu ci si contr'a civilisatiunei austro-magiere, care pentru Romania, se arcta a fi chiar' atât de periculosa, că-si barbarismulu moscovitu.

„Hon“ se mira apoi, cum de Romanii ciscarpatin facu demonstratiuni (!) chiar' acum, candu Prusi'a se apropiu de Austri'a, candu Altei'a Sa Carolu fu primitu atât de bine in Vien'a; cum de deschidu de nou ranele cele vechie? de ce ei cutéza a celebră adi memori'a lui Buteanu. Cum de guvernulu magiaru concede astfelu de

lucruri reactiunarie, produse ale unor agitatori, cari dupa 1849 s'au multiumit cu unu osu de rosu, cu căteva cruciulite, si nu li jace la inima prosperare natiunei si patriei loru? „Guvernula nostru n'au facutu prin acesta servitiu nece liberalismului nece tolerantiei natiunali,“ dice „Hon.“

Cum așe Dloru? Dvostra serbati memor'a lui Bem si a celor 13 martiri de la Aradu? li radecati monuminti? si aceste-a nimene nu le timbréza de demonstratiuni reactiunarie ale unor agitatori, că-ce sunt expresiunile celui mai nobilu semtiu de pietate din partea unei natiuni.

Dar' a cercă la Magiari justitia si ecuitate pentru Romanii, aru insemnă a vrè se storcemu apa din pétra; estu-modu ne marginim a mai spune Dloru de la „Hon“, că, in butulu toturorul calumnieleru meschine, in trégia natiunea romana pastréza si va serbă cu pietate in tota tempurile memor'a barbatilor, cari au luptat in 1848/9 pentru esistint'a natiunai romane si pentru autonomia Transilvaniei.

Congresulu de pace d'in Lausanne. *)

Siedint'a a treia, tienuta in 16 l. c., fu cer-cetata de unu publicu numerosu. Cu privire la infinitia-re unui tribunalu internatiunalu compusu din regenti, Bury si-esplica vederile sale intr'o epistula si si-tramite carte: „Manuel de droit publique.“

Gatineau: Se spune, că oficialii trebuie să fie alesi; inse atât'a nu e destulu, că-ci acesta se intempla in unele locuri. Se propune inca, ca nimene să nu merga in militia. Acest'a nu e practicu, că-ci sermanulu locuito-riu din sate va fi silitu la acesta prin gendarmi. Nece sistemulu federativu, precum lu propuse Proudhon pentru Itali'a, nu este practicu, că-ci legitimistii inca voiescu decentralizare in Franci'a. Ace'a ce e mai practicu este ce a disu Buisson: a creă una opinione publica si a estirpă din copii orice admiratiune si respectu către putere. Ce este inse opinione publica? Diurnalele? In totu casulu, că-ci fia-care partita are organulu său, inse diurnalele trebuie estite si afara de acesta intelese. Pentru acestu scopu trebuie să se enuncie principiulu in vetia me-ntului obligatoriu, si pentru esecutarea lui fia-care deputatu să fia indatoratu a nu vota budgetulu pentru resbelu, ci a destină respectivele spese in favorulu instructiunei (Aplause.)

Domn'a Rosey (din Americ'a) este pentru libertate, că-ci acesta este vieti, pana ce resbelulu este mortea. — Acuma inse domnesce resbelu intre natiune si natiune, intre barbatu si barbatu, intre barbatu si femea; a nume feme'a este oprimata. Dupa nascere, ea este americană in realitate inse ea este cosmopolita.

Jules Ferry: Să fimu modesti. Federatiunea este inca una chimera indepartata. Noi vorbim de federatiune, si chiaru acuma s'a infinitatu monarcia nemtiesca si se desvolta dominatiunea slavilor. Inse facundu abstractiune de la acesta, federatiunea este impededata prin cesarismulu nemtiescu si francesu; oratorele va vorbi de costu din urma. Noi voim, dice oratorele, federatiunea si pacea prin si pentru libertate, inse acesta nu se pota decătu intre natiuni egali; nu este destulu a proclamà federatiunea, că-ci natiunile mari din apusu sunt organizate pana acum militaresce, si federatiunea rechiamă una egalitate mai mare intre popore. Schimbarea formei guvernamentului nu e destulu, că-ci republic'a inca pota fi militare. Așe dara nu trebuie alungato numai dinastie, ci si militarismulu. — Ce se atinge de noi francesii, noi trebuie să ne precisâmu conduit'a si tienut'a nostra, si fiindu că noi voim a pune capetu tiraniei, trebuie să ne intorcemu atentiu intre acolo, de unde provine, de unde si-trage originea acesta tirania. Tirania este produsa de armata, de cleru, de administra-tiune si mai virtosu de prefecti. Centralisatiunea a strictu mai multu, că-ci ea a omorit de doue ori libertatea francesa. Cine a datu nascere centralisatiunei? Richelieu, pentru ca să pota desvolta una putere mare contr'a Austriei; cine o-a terminat? Ludo-

*) A se vedè nr. 104 si 105.

Pretinu de Prenumeratiune
Pre trei lune . . . . . 8 fl. v. a
Pre sice lune . . . . . 6 " " "
Pre anul intregu . . . . . 12 " " "

Pentru Romani'a:
pre an. intregu 40 Lei n. = 16 fl. v. a
" 6 lune 20 " = 8 " " "
" 3 — 10 " = 4 " " "

Pentru Insertiuni:
10 cr. de linia, si 30 cr. taps a timbrule pentru fisele care publicate une separat. In Locul deschis, 20 cr. de linia.
Un exemplar costă 10 cr.

vii XIV., pentru ca să ajunga la egemonia in Europ'a, si in tempulu mai nou Napoleonu pentru ca să faca d'in Franci'a ee va voi. Centralisatiunea este una masina, care umilesc pre una natiune mare la rolulu de instrumentu; asiè dara decentralisatiune inainte de tote si cu orice pretiu. (Aplause.)

Gatineau observa la vorbirea lui Ferry, că centralisatiunea nu este opulu lui Napoleonu ci ala revolutiunei si că numai acestei a se pota multumi, că Franci'a a devenit republica in 1848; de altintre-a elu nu voiesce centralisatiunea despotismului, ci centralisatiunea republicana.

Laurier: Diferint'a opiniunilor provine de acolo, că nu se face deosebire intre doue lucruri diferite: centralisatiunea politica si administrativa. Unitatea Francieci nu s'a produs nece asie precum a afirmatu Ferry, nece precum dice Gatineau, că-ci ea este santiunita prin intrega istoria Franciei. Mirabeau, Vignaut, Robespierre, St. Just, toti s'au luptat pentru ea. Alta ce este inse centralisatiunea administrativa, carea nu se pota aprobă. Oratorele dice apoi, că republicanii trebuie să fie armati, că-ci revolutiunea nu s'a finit inca.

Rousseau este pentru decentralisatiune si voieace pace pentru libertate si cu libertate, mai virtosu inse libertate cu demnitate. — Pacea inse numai atunci se va ajunge, daca se va deslegă cestiunea politica, sociale si religiosa. Cestiunea politica este: republica; pentru acesta ni trebuesc republicani; noi intielegem ideele, inse multimea, mass'a, fără de carea nu potem nimica, nu le intielege. Trebuie dara să o educăm. Cestiunea sociale este cestiunea justicie: a usioră sortea lucratorilor si a aduce armonia intre natiune si natiune. In cestiunea religiosa elu nu voesce ateismu, ci tolerantia. Daca se voru deslegă aceste cestiuni, vomu ave pace.

Ca respunsu lui Ferry si Gatineau, George citeza articolul 53 alu constitutiunei francese din 1795, unde se dice, că legile propuse de corpulu legislativu numai atunci voru deveni legi, daca voru fi primeite de diumetea departemintelor: acesta este legislatiunea directa, acesta este federaliunea. Propune totu-de-una data, ca legislatinea directa inca să se primeasca in programu.

Albertu Baum e concepe lucrulu asiè, ca statele particularie să se decentraliseze ele inse-le. Cestiunea centralisarei si decentralisarei este cestiunea temporului, intr-unu tempu e buna un'a, intr'altulu alt'a. Asiè, de exemplu, pentru Franci'a este buna asta di centralisatiunea. De altintre se esprime pentru centralisatiunea politica si contr'a centralisatiunei administrative.

Riboldi (din Florentia) dechiara, că este peccatu a portă resbelu; voiesce instructiune obligatoria si decentralisatiune. In fine recomenda, ca propunerea lui Lemonnier (raportorul comitetului centralu) să se puna sub votisaro. Se primesce. Mi e propune urmatorul articol supletoriu, care se primi asisderea: „Deregatorii sunt a se alege prin votu generalu.“

Se decide in fine că cestiunea polona si orientale se va desbate in diu'a urmatoria inainte de media-di, era cea sociale dupa media-di.

Siedint'a a patra se deschise, dupa una scurta sedintia inchisa, in 17 sept. de presedintele Eytel.

Bansake Hanke (polonu, raportorul comitetului centralu): Dupa ce lig'a a enunciatu ca principiu independint'a poporeloru, ea va trebui să fie acea-si pusetiune si cu privire la cestiunea polona si orientale. Se dice, că cestiunea orientale este una lupta intre cruce si semiluna. Nu e adeverat, in seculu nostru nu esiste neci una lupta religiosa; aci este vorba de independentia natiunilor. Turculu nu are nimic de a cere in statele crestine, inse pentru acea nece elu nu trebuie alungat din provinciele turcesci. Este asemenea una gresielu a atributui Austriei principie liberali; aci inca domnesce numai una minoritate germana. Principiul trebuie să romana si aici principiu; noi amu enunciatu independentia poporeloru, trebuie să aplicamu acestu principiu si in orientu; poporatiunile de acolo să se organizeze precum voru afă de lipsa: ori in federatiune ori ca independentie. Ce s'atinge presto totu de natiunalitate, ea nu este pedeca pentru unitate; trebuie să se recunoasca numai autonominia fă-carei natiuni, si apoi numele de europeni si omu va ave mai multu pretiu decătu numele de francesu, polonu, etc. Cestiunea polona se deosebesce de cea orientale prin urginti sa immediata, că-ci Polonia este imparită intre trei poteri mari, Austria si Russi'a, si aceasta

santa aliantia tripla este in midi-loculu Europei celu mai tare sprigintu alu monarcliei Deci daca voimur a ajunge ce-va, este de lipsa ca sâ se sfaramâmu acesta aliantia, adeca sâ reinfintiamu Poloni'a, cîci Poloni'a va fi unica pe-deca, care va face impossibile politic'a de cucerire a Russiei. Europ'a voiesce a se desarmă, inse despotismulu respunde la acest'a cu una inarmare tripla; trebuie deci nimiricu acestu despotismu. In comitetul ligei, continua oratorele, s'au ivitou doue opinioni a supr'a acestor cestiuni: un'a a majoritatii, dupa carea studiare a si complanarea acestor cestiuni ar' fi a se incredintâ unei comisii; alt'a a minoritatii, in intielesulu carei-a lig'a, firear' ea ori cîtu de contraria resbelului, in cestiunea polona si orientale inse nu va desaproba resbelului.

S o n n e m a n n nega existint'a unei cestiuni boeme, carea nu este decâtunu opu alu lui Bismark si alu Russiei. Sâ vorbim, dice elu, de una cestiune polona si orientale, inse sâ nu lucramu pre man'a lui Bismark (Aplause.)

M o n t a n e (rusu), ascultatu cu cea mai mare atentiu, dice cî Turcia si Austri'a sunt in agonia si cî numai diplomati'a considera de vine aceste done imperie. Trebuie daca sâ se infintieze in loculu loru ce-va alt'a. Cea mai buna organisaione este federatiunea; trebuie deci sâ se infintieze una federatiune slava la media-nopto, alt'a la media-di, apoi una federatiune romana, bulgara, croata, greca, etc., chiaru si Ungari'a trebuie sâ dispara, cîci ca nu tinde la alt'a decâtunu a nimici si a magiarisâ pre cele-lalte natiunalitati. Propunerea lui este dupla: lig'a sâ enuncie, cî simpatiseaza cu natiunalitate slave si romane si sâ si-esprime disprestiu cîtra tirani'a austriaca, turca si russa.

B a n s a k e H a n k e observa cu privire la vorbirea lui Sonnemann cî lig'a, acceptandu principiulu independintei natiunali, trebuie sâ lu aplice si la natiunea boema.

V o g t voiesce a inlocui cestiunea boema cu „cestiunea existintie monarcliei austriace;“ cîci de si este adeveratu ace'a ce a dîsu Sonnemann, cî nu trebuie lucratu pre man'a lui Bismark, inse nu trebuie lucratu nece pre man'a lui Beust (Aplause.)

L o n g u e t recunoisce urgint'a cestiunei polone, inse se teme de aristocrat'sa polona. S i m o n dice cî acest'a cestiune depinde de la constelatiunea europeana.

V o n e d e y nu se multumesc cu eliberarea Poloniei, elu voiesce a alunga intreaga Russia d'in Europa. Deci nu aproba desarmarea democraticei, si a nume Germania nu o pote face pana ce Francia este armata.

In fine se primesc prin scrutinu propunerea lui Sonnemann, adeca ignorarea cestiunei boeme. Propunerea lui Montane inca se enuncia de primita.

S i e d i n t i a a c i n c i - a tienuta in 17 l. c. dupa media-di.

Edgar Quinet iâ cuventulu intre aplausele cele mai frenetice: Amici ai libertatii si ai pacei! Inainte de doi ani, am apelat d'in Geneva la consientia omeneasca si asta-di ve salutu ca pre acci-a, cari dovedescu, cî acesta consientia sâ destoptatu. Acesta se areta pretotindene. Intr'adeveru lumea sâ trezit u in unu somnu teribilu, se incepe una cî noua, una dî a libertatii, adevărului si a pacei. Eca, ce pretinde sentiul bunn comune: federatiunea statelor europene, deslegarea cestiunei orientali si polone. Inse cum? Pace este singuru in interesulu poporelor, resbelulu e numai in interesulu principilor, cîci acesti-a armeza poporele unulu contr'a altui a, Germania contr'a Franciei, Russia contr'a Poloniei si Francia contr'a tota lumea. (Aplause). Regimele nu facu alt'a decâtunu a mistificâ poporele; asti de 18 ani se totu dice, cî poporul nu este matru pentru libertate? acesta este inse una vatemare a omenei. DVostre suntem deci chiamati a dissipâ acestu intunere, aceste idde retacite, respondite intre poporu; aretati, cî nu esiste decâtunu inimicu comune: arbitriu; responditi lumina, si apoi va domni pace. (Aplause.)

L e m o n n i e r cetece conclusulu comitetului central cu privire la cestiunea sociale, adeca: „Congresulu dechiria de nou, cî cestiunea sociale nu se poate separa de cea politica, cî un'a nu se poto deslegâ fara de ce-a-lalta. Dectorint'a societătii este de a se ocupâ neintreruptu do ameliorarea referintelor lucratilor, pentru a delaturâ abusurile nenumerante, cari s'au conglobat in societatea actuale, inse asi, ca libertatea individuala sâ nu se vateme. Urmatoriele momente politice sunt neevitabile pentru ca reform'a in economia natiunale sâ pota fi eficace: 1-o, una forma de guvernamentu republicana si federativa; 2-o, legi votate immediat de poporu; 3-o, instructiune obligatoria si gratuita, gratuita in orice directiune si pentru ambele sexe; 4-o, delaturarea armatelor stabili.“ Era cu privire la economia natiunale ar' fi a se face urmatoriele dispusetiuni: a) abrogarea tuturor monopolelor industriali; b) interventiunea legislatiunii la orice lucru cu scopu de a delaturâ tote prescripsele, cari vatema principiele dreptului generalu; c) a infintâ sindicate atâtul pentru lucratori cîtu si pentru intreprinditori. Acestu-a fostu inse conclusulu comitetului majoritatii.

G o e g g presinta in numele minoritatii urmator'a propunere: Considerandu, cî omulu, fara distinctiune de seceu, rasa si natiunalitate, este nascutu cu asemene

drepturi si detorintie, si cî, prin urmare, nu trebuie sâ fia privilegie in bunuri si drepturi; considerandu, cî multi omeni si-au cascigatu averi mari si au formatu clase separate cu violintia si prin institutiuni contrarie dreptului naturalu; considerandu, cî aceste clase poternice au exploataatu clasele nescutite de legi si le-au lasatu in ignoranta pentru a le potè folosi de instrumente; considerandu, cî asta di, in urmarea progresului si a civilisatiunei, acesta exploatare este nedrepta; considerandu, cî antagonismulu sociale numai atunci va incetâ, daca lucratoriul insu-si se va bucurâ de fructele lucrului seu; considerandu in fine, cî este interesulu atâtul alu societătii cîtu si alu fia-carui particulariu de a crea legi si institutiuni pre calea legislatiunei, — congresulu enuncia: 1-o, cî este necesariu a pune capetu la orice antagonismu economicu natiunalu; 2-o, pamentul este midiul-locul (moyen) lucrului, deci acela ce-lu lucra, sâ se bucrea totodata de fructele lucrului seu (Congresulu voiesce inse, ca acest'a sâ nu se intempe prin violintia ci in modu voluntariu prin legislatiune.) 3-o, in interesulu societatii intrege, ereditatile mari sâ fia supuse in favorul instructiunei publice unei contributiuni proportionuante; 4-o, pana la unu anumitul gradu sâ se dîe instructiune fia-carui individu fara deosebire de conditiune, cu spesele intregei societătii, si fiesce-cine sâ fia pusu in stare a potè primi una instructiune mai inalta scientifica.

W i r o n h o f f apera propunerea minoritatii si nu voiesce a recunoisce nece una deosebire intre nobilu, cestianu si proletariu.

B ou ch e t voteza pentru propunerea majoritatii.

F r i b o u r g dice, cî monopolulu financielor, celu mai importantu d'intre tote, s'au uitatu. Doresce, ca referintele lucratilor cîtra patronii loru si vice versa sâ se statoresca una data pentru totu-de-un'a prin norme generali. Pana nu se va face acest'a, republic'a este deserta.

L o n g u e t recunoisce statului in afacerile montanistic si ale cîiloru ferate numai dreptulu de controla in statorirea tarifei. Cu privire la bance, elu este multu la listu, adeca elu recomenda infintarea unei bance natiunali, in carea fia-cine sâ pota depune provisiunile sale in metalu, si in schimbu sâ i se dî note valide.

C h a n d e y voiesce inainte de tote libertate; dice cî, pentru a infintâ republica, nu e de lipsa mai an-tâi deslegarea cestiunei sociali. In 1848 antagonismulu era intreit: intre preutime, lucratori si nobilime, si cu tote aceste s'au facutu republica.

A fostu interesantu banchetulu, in care se tienutu toaste de Victoru Hugo pentru republika, de Barni pentru locuitorii d'in Lausanne, de domn'a G o e g g pentru diurnalisti, de M a r c h a n d pentru revolutiune, etc.

Despre siedinti'a a siese-a si ultima in Nr. venitoriu.

Siardulu Ungurescu, 23 sept. 1869.

Dle Red! Ori-ce institutiune chiamata sâ fia durabile, trebuie sâ se faca cu socotela. Intre institutiunile cu chiamate mai durabile, occupa locu si baseric'a, acesta magistra a moralitatii ominesci. Dara ca durabilitatea ei sâ corespundia scopului, trebuie sâ se guverneze amesuratul principiului enunciatiu de intemeiatoriul ei: „Unde suntu doi sâu trei in numele mieu, si eu sum acolo in midiul-locul loru.“ Asî dara in cuvintele aceste se desemna expresu modulu guvernarei beserececi, adeca sinod a-litatea; pentru cî in sinode se aduna barbatii baserececi in numele Domnului si apoi, dîca inten-tiunea li-e buna, Ddieu i si ajuta cu darulu seu. Acstu sistemul de guvernare a esistat in beseric'a nostra de la inceputului, si s'au continuat pana la actualu unirei; de aci incoce sinodele mai alesu in beseric'a nostra unita a fostu forte rare, ba potemu dice cî sinodu in intielesu propriu, nece nu s'au tienutu. Seimur d'in diurnale natiunale romane, de cîte ori s'au strigat dupa sinodu, si sinodu nu mai era.

Si éca adi, candu suntemu in pusestiunea cea mai critica mai desolata in privint'a politica-natiunale, Près. Sa Parintele Dr. Ionu Vancea redeschide acsta vietia constitutiunale a baserececi unite; esmitendu in 20 l. t. unu cerculariu cîtra clerulu subordinatul provocă sâ se adune in sinode, eparciale si sâ se consulte despre materialulu, ce aru si a se pertractâ in sinodulu diecesanu ce se va tienâ in Blasiu inca toam'a acest'a.

Sinodulu eparciale alu Clusului, constatoriu d'in clerusi mirenji, amesuratul cerculariului protopopescu d'in 13 septembrie, s'au tienutu in casele parociale in Clusiu in 21 a l. c.

Deschidiendu protopopulu respectivu sinodulu cu o vorbire frumossa si amesurata objectului, multiam Près. sale Metropolitului pentru ingrigirea parintesca, si totu odata si-esprime dorint'a ca multiam'a sâ se treca si in protocolulu sinodului.

Dupa deschidere, se alegu doi notari in personele Domnilor Demetriu Cosma paroculu Feindului si Iosifu Popu Jude singulariu. Apoi D. Cosma springesce intr' una vorbire scurta propunerea presiedintelui.

Apoi ie cuventulu D. Jude singulariu Iosefu Popu, si luandu-si de motto cuvintele mantuitorilorpi: „Unde sunt doi s'au trei in numele mieu, acolo sum si eu

in midiul-locul loru,“ tienâ o vorbire lunga si forte interesa-santa finindu-o prin urmatoriele:

1) Springescu parerea ante-vorbitorului, sâ se adu ea multumita Près. Sale Metropolitului.

2) Sinodulu, ce se va tienâ in Blasiu, sâ se compuna dupa norm'a vechia a beserececi, ca la acel'a se iete parte si mirenii si inca in numeru egalu, atati-a mirenii, cîti preti, si apoi spre scopulu acestu-a — fiindu cî inca nu este unu statutu dapa care sâ se despuna afacerile — Près. Sa Metrop. sâ compuna unu statutu provisoriu.

3. Propune ca pentru desbaterea objectelor sâ se compuna unu regulamentu internu, ca sâ se scia cîcure objectul cum trebuie operat si candu sâ se radice la valoare de conclusu.

4. Sinodulu ce se va tienâ in Blasiu sâ prelucre unu projectu, pentru cumpunerea sinodelor diecesane, cum se compunu si d'in cine sinodele protopopesci, precum si cele parociale si ce e chiamarea loru; si apoi adange, cî facundu sinodulu acestea, sâ i se finescă misiunca, decidiendu tinereea altui sinodu indata dupa acestu a. Acestea tote s'au radicatu la valoare de conclusu.

Diu Jude sing. 1. Popu trece mai departe si amesuratul cercularilui metropolitan discuta asupra materialului ce aru si a se pertractâ in sinodulu conchiamatul adoua ora, avendu acesta normele dupa cari sâ se orienteze si propune:

1. Ca sinodulu constitutivu sâ decida una data pentru totu-de-un'a, cîcine a lega pre Eppulu?

2. Cine are dreptu de a administrâ tote bonurile beserececi de susu pana josu?

3. Stabilirea unui Senatu scolariu confesiunulu si chiamarea acelui-a.

4. Consultarea despre meliorarea sustinerei clerului si a invetitorilor.

5. Consultarea despre midiulocle pentru provederea preuteselor, si a invetatoreselor veduve, a orfanelor, pentru edificarea beserecelor, scolelor, cumperarea cîtilor, vesmentelor baserecesei etc.

In fine D. J. P. propune ca sinodulu sâ se esprimesc cî ce relatiune este intre noi si catolici, si acest'a pentru evitarea confusiunei ce domnesc, care si-a aretat coltii si cu ocaziunea congresului catolic pestanu.

Acstea tote s'au radicatu la valoare de conclusu. — Dupa aceste fiindu cam pre la 2 ore d. a. s'a inchis sinodulu.

Noi cari liramur parte la acestu sinodu ne intorsam cu animele pline de bucuria, sperandu cî ce a fostu rîu se va indeptâ, ce nu este se va infintâ.

Dice Ddieu, ca tote sâ se faca spre laud'a si marirea lui.

P. T. P.

De la congresulu arceologicu d'in Copenhagen

Membrii congresului facura in 5 sept. una excursiune arceologica, apoi se intrunira pentru ultim'a ora la unu banchetu in Marienlust. Relativu la acsta intrunire contiu in „Ad. N.“

„Cu vinulu de la Cava, prandiul nostru ultimu s'au celu mai splendidu sub tote raporturile. Nu fure mai pucine de 20 spicuriile ce se vorbira la acsta ocazie. Si potu dice, cî aceste d'in urma fura buchetulu serbatilor. Primulu toastu s'au portat de Vorsaae pentru rege. Capelini Vorsaae ilustrulu Steistrup in onorea strainilor cari venira in Danimarca la congresu. Apoi se decisice ca fiecare natiunalitate sâ porte toastulu seu in limb'a propria.

Antâi vorbi Itali'a prin D. Bapelini. Contele Uvarof representante alu Russiei refusâ a vorbi rusesc. Alu treilea toastu natiunalu s'au Svediei, portat de profesorele Brazelius. Alu patrulea vorbi Anglia. Alu cincilea s'au rondulu Romaniei. Mai antâi vorbi in limb'a francesa apoi in Romanescu dîsei urmatoriele vorbe:

„Domnii mei, Domnele moile!

Sunt mai multi secoli decandu strabunii poporului romanu, audrâ vorbindu o limb'a a strabunilor vostri danezilor, cari se stracurara prin agrele lui Traianu. E inse prim'a ora credu, candu voi veti audî la finea acestui toastu vorba romana si d'in gur'a celui mai incapace si mai umilitu fiu alu Daciei.

A! deca atât'a v'aru potè spune, DD. mei, cadenti si armonia limbei ce veti audi, cî este si ea limb'a a animei si cugetarei! . . .

DD. mei! Eca trei dile decandu Dvostra principi ai sciintiei, nu perdeti nici ocazie spre a ve manifesta gratitudinea vostra cîtra membrui comitetului de organizare a congresului si cîtra poporului Danezu, de la Rege, la satenu, pentru escenta receptiune ce ni s'a datu.

Tia permisu, DDloru mei, de asta-data, unui... unui tieranu de la Dunare, sâ adangu, (picaturele facaci imens'a Mare de acolo!) viue aplause sâ adauga cîtra ale vostre, expresiunea simtiemintelor sale de gratitudine.

A! Domnii mei, nimeni ca mine nu poti simti mai viu acea gratitudine. Da, ori unde sciint'a domina, voi, ministri ei, aveti, trebuie sâ aveți receptiunea ce vi s'a

facutu aci. Nu asiè ca mine (căci colegulu meu D. Odobescu a plecatu eri, politic'a ori alte circumstări au retinutu in patria pe DD. Bollaicu, Cogalniceanu, Hajdeu, Lăruianu, Papiu, pre barbatii cari poteau onoră arceolog'ia vostra). — Asiè cu mine, DD-loru, cu mine carele abie batu la portile templului vostru ingente.

D'ace'a DD-loru, eu in onorea de care am fostu impartasitul, amu vediutu numai o marca de simpatia a Daniei pentru Roman'ia, carei a treeutu nu este cu totul suportu de sortile scandinavice, alu carui-a viitoru, pot, d'asemenea are multe apropiori cu alu Daniei: les extrêmes se touchent! — In chiamarea nostra, DD-loru, aci amu vediutu o dovèda noua, că arceologii europeni preocupandu-se de pietre si fosile nu uita pre omeni si le intindu mana amica spre a-i chiama pre calea culturiei si a civilisarei.

Pre acea cale DD-loru conduce Roman'ia junele si iubitulu nostru Principe Carolu I. (vivat! bravo! aplause!).

Portu DD-loru, dicu cu anim'a plina de viau gratitudine, acestu toastu pentru comitetul de organizare a congresului, care n'au uitatu Roman'ia si pentru voi, principi ai congresului, cari adi ca si de-una-di, ati demnati să ascultati cu indulgentia pre celu mai incapace si mai umilitori d'in admiratorii vostru! Vivat membrilor! Vivat Congresul!

Aplause unanime si lungi acoperira, nu vorbele melle, dosiguru, dara lim'b'a in care rostii ultimele cuvinte, de la: Portu DD-loru acestu tuastu . . . Unu bunu patraru de ora nu fu vorba decâtua de limb'a romana.

— Audi! e ca si latinesce, diceau unii.

— Asculta! amu intiesu totu, strigau alti...

— Si eu, care credeam, că limb'a romana e slava, diceea betranulu Amiralu Bitle! . . .

Si pre candu se faceau asemenea comentarie, in coltiulu mesei unde me astăm, intre celebrulu Remdelli de la Milano si membri d'in Suedia, să beau pentru Bollaicu, presiedintele Comitetului arceologic roman si pentru ceialalti barbati d'in tiéra, care se occupa cu anticitatea. — A! ve asiguru am vorbitu despre toti uitându cu draga anima tote nedreptăatile loru cătra mine!

Dupa mine vorbi Ungurulu in limb'a lui de betie si de pinteni. Toti dîmbira. Vorbi Polonulu apoi si termina cu vivatulu polonu: Co h a m e n e : să ne iubim! Acesta fu repetitul cu entuziasm de toti membrii. Să ne iubim! Vorbi apoi Norvegi'a; apoi Germania prin Baronulu Diiser, carele provoca energice protestari dela Danezi, cându disse la incepertul spicului, că limb'a germana e in definitivu limb'a Scandinavie. A! coconasi nostri de erau danezi, aplaudau pre Durev, cum aplauda pre Ungurii ce si-batu jocu de Roman! . . . D'in spicurile ce mai urmara vomu cită antâiu pre ale lui Vogat si Oleuri Martin, care fu sublimu.

E nedescriptibile voios'a si intimitatea ce domină la acesta a g a p e de adio. Ultimulu toastu alu Presedintelui să termină cu: Adiol la anulu la Bologna! repetitul unu cuartu de ora de congresu si de toti spectatorii!

In midilocul celui mai nedescriptibile entusiasmu alu orasului intregu si alu Congresului, membri mersera éra si la gar'a drumului de feru unde luanu trenul spre Copenhag'a, la care ajunsera tardu noptea!

Să traiésca Dani'a cea ospitaliera.

V. A. U."

Er' despri Congresulu internationalu de statistica dela Ha-ga (in Olanda) tctu „Ad. Nat.“ aduce urmatoriele:

Precum scimu, D. I. Ionescu, ajutatu de D. Pencovici, a fostu tramsu ca delegatu oficialu d'in partea guvernului romanu la congresulu internationalu de statistica d'in Ha-ga.

D. I. Ionescu a fostu primitu destulu de afabilu atâtua de Maj. loru regele si regin'a, cătu si de somitătile scientifice cari residiu in acel congresu; ceea ce este inca o noua proba de viulu interesu ce descepta Roman'ia intre tierele civilisate.

M. S. Regin'a a bine-voitul să primăsca delegatii oficiali ai tuturor guvernelor cari suntu reprezentate in congresu. M. S. s'a opritu inaintea fie-cărui-a. Ministrul de externe spunea numele delegatului si alu tieri de unde era, éra M. S. salută graciosu pre delegatu, i-dicea căteva cuvinte si apoi trecea salutandu-lu éra.

Ajungandu in dreptulu delegatului romanu, M. S. la numele de Roman'ia, se inveseli la facia si apropiandu-se de D. Ionescu, cu unu dîmbetu incantatoru, i-dise: Pentru anti'a ora vini la congresu, d'in partea principelui Carolu alu Romaniei.

— „Da, Majestate, si suntu sericitu că astă ocazie ca să presintu Majestătii Vostre, omagiele respectuoase guvernului Principelui meu, cum si profund'a mea cunoștința pentru ospitalitatea franca si cordiala ce am aflat in astă tiéra.

— „Sum atinsa, respusno M. Sa, de simtiamentele ce esprimi, si te rogu să presinti Principelui Carolu complimentele mele. Lu cunoscu. Nu aita d'a me aminti bu-nui său suveniru.“

Si Regin'a, salutandu-lu, se duse inainte si incepù a

vorbii intorcandu-se d'in candu in candu cătra D. Jonescu si avendu aerulu d'alu consultă la cele ce dice.

D. I. Ionescu face parte d'in sectia financiara Elu a fostu numitul membru in comisiunea pentru simplificarea tabelelor cadastrului. Tabelele s'au simplificat, facandu-se distinctiune in colone obligatorie si facultative, ceea ce a si fostu primitu de sectia care o presidează D. Wolowski, unul d'in delegatii guvernului francez si membru alu institutului.

D. Newmarch, presidentul Societătii statistice d'in Londr'a, a propus D lui I. Ionescu ca să fie membru corespondinte alu acelei societăți. A si primitu, remanendu ca la deschiderea societătii in Noemvre, să se faca si formalitate cuvenite.

Éea raportulu D-lui I. Ionescu:

Progresele statistice imprimite in Roman'ia, de la celu d'in urma cangresu dela Florentia si pana la acelu-a dela Hag'a.

Domnilor.

Pentru cei ce si-conscera timpulu ca să creeze si să inainteze sciintia, cum si a face ca statele si populatiile să profite de bine facerile ei, nu este nimica, credin, mai incuragiatoru, mai interesantu, si asiu potè să dicu mai utilu si mai necesaru, decâtua a constata d'in timpu in timpu resultatele proluse de fortele loru laboriose.

Periodicitatea congreselor internationale de statistica ne ofere o esențiala ocazie pentru a face astă constatare. Statistica constata totu faptele sociale. Congresul de statistica nu va constata si elu efectele produse de luc'ile sale? Cu astă, mi-pare, indemnamus la exemplu.

Ideile cari savantii le emitu in sinulu congresului, decisiunile ce delegatii oficiali ieu in reunirile loru, au produs elu ce-va efecte utile dela celu d'in urma congresu d'in Florentia pana la celu de astă-di? Astu-felu e cestiunea ce dupa ideia mea, trebuie să-si puna fie-care membru alu congresului in ajunulu unei sesiunii nove; căci mai antâiu d'a merge inainte, trebuie să cunoacem calea ce amu facutu cătra realisatiunea decisiunilor congresului. Aceasta sarecina concerne particularu lucrările delegatilor oficiali, cari sunt mai interesati a constata ceea ce s'a facutu si ceea ce remane să se faca, său ceea ce n'a potutu să se faca d'in cauza obstatelor ce au opusu lucrurile la teoriele unei științe pre cale de creație.

Credu că o espunere, scurta a lucrărilor statistice cari au fostu facute in fie-care tiéra, de la unu congresu pana la celu altu, este o lucrare de ante-congresu, totu atâtua de utila cătu si necesaria. Utila, căci trebuie ca oamenii cari lucrăza la progresarea științei său la responsabilitatea si vulgarisarea ei, să se opresca d'in candu in candu, si unu momentu ajunge, ca să privăseasca inapoi drumanu ce ideile său lucrările loru au facutu; pentru a cunoacem ideile cari au produs efecte utile, cum si acele cari plutesc aicea in regiunea inalta a teoriei. Necesaria, căci n'mai de astă cunoștința depinde program'a sfornierelor ce congresulu trebuie să faca aci pentru a sustine teoriele, cari au intratu in domenul practicei, aci pentru a secundă pre acele cari sunt in cale de a scăda si aci in fine pentru a impinge inainte pre acele-a cari au intarziat său cari amenintia d'a se pierde in regiunea utopiei lor.

Dupa aceste consideratii generale, cari me preoccupiedu candu amu avutu onoreea de a face in siedintia de éri propunerea ca, fie-care delegatu oficialu să fie invitatu a prezenta congresului unu raportu scurtu, de progresele ce statistica a facutu in tiéra sa, de la celu d'in urma congresu pana la celu de astă-di. Ve rogu, D-loru să bine-voiti a mi permite să vinu la rondulu meu a implini ceea ce credu o detoria imperiosa pentru fie-care delegatu oficialu.

Raportele delegatilor oficiali aru merită, credu, să atraga atenționea congresului, care aru trebui să le consacre chiar' o siedintă întrăga; căci aceste raporte sunt acele cari potu areta congresului miscarea ce imprima decisiunile sale la lucrările de statistica internațională. Aceste raporte sunt acele cari potu să faca pe toti delegatii chiar' să se cunoasca unii pre altii prin ceea ce s'a facutu mai importantu in statistica fie-carei tiere. Schimbulu de idei nu este ore unulu d'in cele mai mari bine-faceri ale românilor, si mai cu séna aceste reuniri ale congresului statisticu internaționalu?

(Va urmă.)

VARIETATI.

** (Bugetulu pentru arti si industrii in Anglia.) D'in numerii ce-i imprestisim aci, se va potă convinge ori si cine despre enormele sume ce le spesesc Anglia in totu anulu pentru scopurile mentionate. Anume: pentru educatiune, științe si arti s'a votat 1,635,170 pdi sterl. va se dica, 16,000,000 fl. — Anglia contribue pentru instructiunea poporale 840,711, ér Irlanda 374,000 pdi de sterl.; societăatile scientifice costau Angliei 12,300, si universităile 37,311 pundi de sterl. Pentru institutiile de arti si specialități se dă pre sia care anu 232,253 pundi de sterl.; pentru cumpărarea obiectelor de arte se spesesc 20,147 pundi. — Cheltuele muzeului britanic facu la anu 113,203 pundi de sterl. — Ore cum se simte dlu baronu Eötvös, candu asemenea

bugetulu dnici sale cu acesta, si crede ore că și bugetulu dnici sale in proportiune cu avut'a Angliei e destul de favorabilu trebuintelor nostre?

** (Statisticu.) Dupa datele publicate de ministeriul instructiunii publice, Italia au avutu in 1864 31804 scole elementari, in aceste 34263 invetitori si 1178,743 scolari; in 1866 nrulu scolarilor crescu la 1,217,870. — S'au spesut in 1864 pentru una scola elem. 440 franci, pentru tote 14,006,350 fr., in 1866 pentru una scola 451, pentru tote 14,032,035 franci; la sum'a acela au contribuitu statul 387,538 fr., provincie 12,613 fr., ér' comunele 1169 fr., apoi venituri diferite 762,975 franci. — Scole cu clase mai multe au fostu in 1849 numai 52, in 1869 291, si in aceste 14358 studiosi. — Foie periodice au aparutu cătra finea anului 1868 de tote 842, tiparite in 115 cetăti, anume in Florentia 126, in Milau 104, in Turinu 82, in Neapole 76, in Genova 47, in Bologna 29, in Veneti'a 29, in Palermu 27, in alte cetăti 322. Dintre aceste 6 aparuta in limb'a francesa, 1 in engleza, 1 in dialectul neapolitanu, 2 in celu piemontesu, 2 in celu venetianu, 1 in dialect. genovesu, ér' celealte in limb'a pura italiana.

Instructiunea publica in Grecia pre cătu de tare fu inapoiata prin servitutea seculară, pre atâtua de mare progresu areta adi in epoca libertății si independinței poporului elinu. Anume in 1835 Grecia avea numai 17 scole elem, in aceste 721 scolari, 23 licee si 3 gimnasie cu 2528 studiosi, la universitatea d'in Atin'a erau 35 asculatori; ér' in 1866 avu 1150 scole elem. cu 65, 365 elevi, 123 licee cu 294 profesori si 6975 studiosi, 16 gimnaziu cu 100 profesori si 1908 studiosi, 12 institute private cu 1030 studenti, la universitatea ateniana in 1847 au fostu 249 asculatori cu 34 profesori, in 1865 asculatori 1200, profesori 62. Foie periodice au aparutu in anul curint 140, dintre aceste 30 in Aten'a unde sunt 40 tipografie. Deceas tragemu paralela intre datele acestei si intre totalitatea poporului, vomu recunoscere, că Grecia e demna pentru a fi numerata intre statele culte ale Europei.

** (Academia Romana tienu in 26 sept. siedintia publica, in care Dlu Papiu, ca membru nou, vorbi despre memoriorul Sincai, si Dlu Baritiu i-a respunsu din partea Academiei.

** (Garnisonele armatei de aperare.) In dîlele mai de aproape se va tipari catalogulu cetătilor in cari se voru statuia cele 83 batalioane de infanterie si 26 escadroni de cavalerie d'in armata de aperare. Toti comandanții batalionelor au să se prezinte pre 6 oct. la locurile destinate, pentru a recipia si a arangia casarmele, ca-ci in 16 oct. se voru incepe exercitii militari.

** (In urmarea unui ordinatiiuni a ministeriului ung. de comunicatii, de la 1. ianuarie 1870 se va opri comunicatiunea pre urmatorile drumuri de tiera: 1) pre celu de la Veste a peste Boiu pana la granitia, 2) pre celu de la Brasovu la Sigisior'a, 3) pre celu de la Simferia preste Hatigiu pana la Porta de feru.

** Numerulu 39, alu diuariului d'in Viena "Ostea" contine urmatorii articoli: Cris'a de la burse si ambii ministri de finanțe, — Lupt'a electorale in Boemia, — Diverse lucruri politice, — Glossa cu privire la praca nostra in procesele politice, — Horn, Lónyai si servitorul său Wahrmann, — Unu fiasco alu baronului Eötvös, — Afaceri interne, — Afaceri externe, — Cronica mica, — Economia naționale, — Miscamentul curselor, — Cursulu la Bucuresci, — Dr. Strousberg, "regale căilor forate," — D'in teatre, — Inscriere. In nrulu 38 "Ostea" a publicat unu articolu forte interesant despre Ioanu Buteanu precum si unu altul despre curgiul eroicu alu pompierilor d'in Bucuresci 1848.

** (Causa calugariilor) Barbara Ubryk, dupa cum se scrie d'in Cracovia, se va pertrăta cătra finca lunei venitorie inaintea tribunalului de acolo. Se afirma, că procurorul de statu si-sustiene acuza contraprocesei clastrului si a substitutei ei.

** (Diurnalele boeme) serbeză cu multu entuziasmu triumful reportata cu ocazia alegerilor. Deputatii naționali tienu consultări numeroase in cauza procederii ce voru avea o observație in guvernul d'in Viena. Se dice că voru in dreptă una adresa către Imperiul.

** ("Familia") in nrulu său d'in urma se ocupa pre largu de unulu d'intre cei mai vecchi cronicari ai Moldovei Mironu Costinu, atâtua de putinu cunoscutu Romanilor de d'in coce de Carpati. Publicatiunea astă este cu atâtua mai interesanta cu cătu afara de vietă si scriptele celebrului nostru cronicariu, ni pune sub ochi si portretul lui. O recomandam atenției oror. lectori?

Sciri electrice.

Madridu, 25 sept. Ministeriul e decisu a nu susține mai multu demonstratiunile republicane.

Florentia, 25. sept. Regin'a Franciei in prima oct. s'eră va sosì in Veneti'a.

Constantinopolu, 27 sept. Sultanul a intarit legea de aperare. Cu asta ocazie ministrul de resbelu a primit unu donu de 30,000 mii de galbeni.

București, 27. sept. Formalitățile contractului pentru imprumutul de 15 milioane franci între comună București și contractanți s-au precisat, și planul amortisării încă s-a statorită astăzi la 15 oct. se vor emite obligațiunile de 20 franci.

Economia și Comerțul.

Comerțul de bucate e încă totu langedu. Grâul ure comerțu forte slabu, de ora ce proprietarii producători nu su destulitii cu preturi imilate preții de aici și cumpărătorii încă tienu de nefavorabile preturi d'aici. D'in asta cauza comerțul e forte restrinsu și preturi au scăditu cu 5 cruceri. Secara a fostu putiu cercata, și numai cu greu și-a potut sustine pretiul. Ordinul a fostu cercata mai bine; preturi nechimbate. Ovesu și porumbu s'a venitutu putiu; schimbarea preturiilor mai multu favoressc cumpărătorilor de către venditorilor.

Vendări: Grâu: 1500 cent. vam. de 87%, pdn 5 fl. 15 cr., 4000 si 600 cent. vam. de 87 pdn 5 fl. 15 cr., 600 cent. vam. de 86 pdn 4 fl. 85 cr., 1000 cent. vam. de 85½ pdn 4 fl. 77½ cr., 409 cent. vam. de 84 pdn 4 fl. 50 cr., 500 cent. vam. de 86½ pdn 4 fl. 85 cr., 300 cent. vam. mestecatu 4 fl. 50 cr., 1200 cent. vam. de 83 pdn 4 fl. 35 cr., 4000 cent. vam. 4 fl. 55 cr. Secara: 800 mes. de 78,80 pdn 2 fl. 95 cr., 300 mes. de 78,80 pdn 2 fl. 87½ cr.

Bursa de Viena de la 22 sept.			
5% metall.	59.15	Londra	122.—
Imprum. nat.	68.10	Argintu	120.—
Sorti din 1860	92.—	Galbenu	5.83
Act. de banca	703.—	Napoleond'or	9.80—83
Act. inst. cred.	260.—		

Concursu

Amesurăt la concursul adunării generale a Asociației transilvane pentru literatură română și cultură poporului român din anul său, și decizie comitetului suscris din săptămâna de astăzi, se deschide prin această concursu la următoarele stipendii respective ajutorii:

1. Unu stipendiu de 300 fl. v. a. pentru unu tehnicu (usuatu pana acum de Dionisiu Radesiu, carele pana acum n'a satisfacutu condițiunei de a se legitimă la comitetul despre progresul în studie pentru an. scol. 1868/9).

2. Unu stipendiu vacantu de 50 fl. v. a. pentru unu studentu din scola reală;

3. Unu ajutoriu de 50 fl. v. a. pentru unu sodal, carele au ajunsu a se face maestru, și

4. doue ajutorii de căte 25 fl. v. a. pentru doi invetitori de meserie, cari au ajunsu a se face sodali.

Terminul concursului ce este a se adresă către comitetu, se desfinge printr-o 25 Octobre a. c. st. n.

Concurrentii la stipendiul 1 și 2 au de a produce:

- a) testimoniu de botez;
- b) testimoniu scolastic de pre anul 1868/9, și
- c) testimoniu de stracie.

Concurrentii la ajutoriul sub 3 să se legitimeze, pre langa atestatul de botez, cu atestatul demnului de credință despre invetarea respectivei meserii astăzi, ca să o potă purta de sine precum și despre concesiunea la aceea;

era dela concurrentii la ajutoriile sub 4 pre langa atestatul de botez, se cere adeverintia dela maestrului

respectivu despre destinația in meseria cu carea s'a ocupat, si despre harnicu de a se face sodal.

Totu de-o dată se aduce la cunoștința celor-lalți stipendiati ai Asociației noastre, si adeca:

Ionu Marcusiu, Petru Prodanu, Stefanu Chirila, Nicolau Calefariu si Lazaru Bosiorogănu, cari au documentat de judecătura anului scol. trecutu in studie, după care au meritatu a fi sustinuti in usuarea stipendielor si pre anul acesta scol, 1869—70, ca pana in 25 oct. a. c. să documenteze la comitetu immatricularea lor la respectivele institute, pentru că la d'in contra stipendiele se vor privi ca devenite vacante.

Sabiu, 6 sept. 1869.

Comitetul Asociației transilvane pentru literatură română și cultură poporului român.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de invetitorul opidulu Siomcut'a-Mare, distr. Cetate-de-petra, cu salariu anuale de 300 fl. v. a., cuartier natural, 2 stangini de lemn, 15 fl. pentru scripturistice; doritorile de a ocupa această stațiune, să tramita documentele lor la subscrisele presedinte pana in 6 octobre a. c. st. n. Se recere cunoștința limbei romane ca propunetoria, afara de aceasta a celei magiare, germane sau franceze; pre langa acestei se potesse, ca și in lucruri casnice și manuale să intră in studie.

Siomcut'a-Mare, 16. sept. 1869.

Vasile Buteanu m. p.
Presed. comitetului Opidanu.

3—3. Proprietari si editori: **Alesandru Romanu.**

Redactoru respunditoriu interim.: **Ionu Porutiu.**

Comunicatiunea pre calile ferate.

Cinci-Beserică	plăca la 5 ore 30 m. dp. midi.	9 o. 47 m. sér'a.
Üszög	" " 7 " 40 "	demin. 11 " 15 " ant midi.
		5 " 50 " dp. midi.
Vilani	" " 8 " 52 "	12 " 27 " la midi
		7 " — " dp. midi.
Mohaciu sosesce	" " 9 " 46 "	ant. midi. 1 " 21 " " "
		8 " — " sér'a

Prim'a Cale ferate transilvana.

Aradu	plăca la 6 ore 12 min. demin.
Radna	" " 7 " 24 "
Soborsinu	" " 9 " 7 ant. midi.
Ili'a	" " 10 " 27 "
Dev'a	" " 11 " 16 "
Orestia	" " 11 " 21 la midi.
Vintin-inf.	" " 1 " 25 dp. midi.
Alba-Iuli'a, sosesce	" " 1 " 45 "

Alba-Iuli'a-Aradu.

Alba-Iuli'a	plăca la 4 ore 41 min. demin.
Vintin-inf.	" " 5 " 15 "
Orestia	" " 6 " 7 "
Dev'a	" " 7 " 7 "
Ili'a	" " 7 " 53 "
Soborsinu	" " 9 " 12 " ant. midi.
Radna	" " 10 " 47 "
Aradu sosesce la 11 "	50 "

Trasurile cu persoane se impregna la Aradu cu calea fer. de Tisa in ambe direcții.

Navigatiunea (Plutirea)

cu vaporele societății Danubiana imp. reg. priv.

Vaporele cu caleteori plăca:

Viena-Pest'a	in tote dilele la 6½ ore deminția.
Jauriu-Pest'a	in tote dilele la 12 ore inainte de amedi.
Pest'a-Semlinu-Belgradu	luni-a, marți-a, mercuri-a, vineri-a si sambătă la 7 o. dem.
Pest'a-Orsiov'a si Romania	mercuri-a la 7 demin.
Esegu-Semlinu-Belgradu	marti-a, joi-a si sambătă la 5½ ore demin.
Orsiov'a-Semlinu-Belgradu	marti-a, joi-a si sambătă la 5½ ore demin.
Semlinu-Belgradu-Orsiov'a si România	joi-săba si dominecă demin.
Baziasiu-Orsiov'a si România	vineri-a si dominecă inainte de am.
Orsiov'a-România	sambătă si luni-a inainte de am.
Jauriu-Viena	in tote dilele la 8 ore sér'a.
Pest'a-Viena	in tote dilele la 6 ore sér'a.

Pest'a-Viena: in tote dilele la 6 ore sér'a.

Esegu-Pest'a: luni-a, marți-a, mercuri-a, vineri-a si sambătă la 5½ o. dem.

Baziasiu-Belgradu-Semlinu

marti-a, demin. si sambătă dup. am.

Baziasiu-Belgradu-Semlinu si Pest'a

sambătă dup. am.

Orsiov'a-Belgradu-Semlinu

luni-a amedi sambătă demin.

Galati-Orsiov'a-Belgradu-Semlinu

marti-a si joi-a demin.

Galati-Orsiov'a-Belgradu-Semlinu-Pest'a

marti-a demin.

Siseciu-Semlinu

marti-a demin.

Semlinu-Siseciu

vineri-a demin.

Sededinu-Semlinu

marți-a si sambătă demin.

Semlinu-Sededinu

dominecă si joi-a la midi.

Vaporele accelerate plăca:

Pest'a-Galati: luni-a la 7 ore demin.

Baziasiu-Galati: marti-a si sambătă la 9 ore demin.

Galati-Pest'a: vineri-a la 4 ore dupa am.

Galati-Baziasiu: marti-a si vineri-a la 4 ore dp. am.

Navigatiunea pre Tis'a superioare.

Vaporele cu caleteori plăca:

Tocai-Ciapu: luni-a si joi-a inainte de am. dpa sos. tronul pest.

Tocai-Nameni: joi-a inainte de am. dpa sosirea tren. pest. cam la 8 o.

Nameni-Tocai: sambătă in dieri.

Ciapu-Tocai: marti-a si sambătă la 7 ore demin.